

STAVBA ZIMOVIŠTĚ

Význam

Vybudování zimoviště pro plazy je efektivní způsob jejich ochrany a podpory jejich výskytu na lokalitě, zejména v oblastech, kde přirozené úkryty chybí. Zimoviště mohou využívat i jiní živočichové např. některé druhy obojživelníků či hmyzu.

Líhniště vs. zimoviště

Líhniště: Má pouze nadzemní část. Zajišťuje optimální teplotní a vlhkostní podmínky pro vývoj vajec a slouží jako úkryt.

Zimoviště: Může být částečně zahloubené do země, obsahuje izolační vrstvu z kamenů, větví a zeminy, která pomáhá stabilizovat teplotu a chrání plazy před mrazem během zimních měsíců.

Materiály potřebné pro stavbu

- ✓ Silné větve, kmeny stromů, větší kameny nebo cihly
- ✓ Slabší větve, klacky, větvičky, listí, štěpka
- ✓ Zemina, travní drny

Postup práce zimoviště

1. Výběr vhodného místa pro zimoviště:

- Klidné místo na zahradě, ideálně s částečným zastíněním a občasným přístupem slunečních paprsků.
- Pokud je půda dobře propustná, můžete zimoviště částečně zahloubit. V případě jílovité nebo podmáčené půdy je lepší zvolit povrchovou konstrukci, či umístit zimoviště do mírného svahu, aby nedocházelo k hromadění vody uvnitř úkrytu.

2. Konstrukce zimoviště:

- **Velikost:** Doporučený průměr zimoviště je 1 až 1,5 metru, 1 m do výšky a případné zahloubení do země by mělo být alespoň 0,5 m. Velikost lze přizpůsobit dostupnému prostoru.

Zimoviště pro plazy ilustrace by Larry Eifert (larryeifert.com)

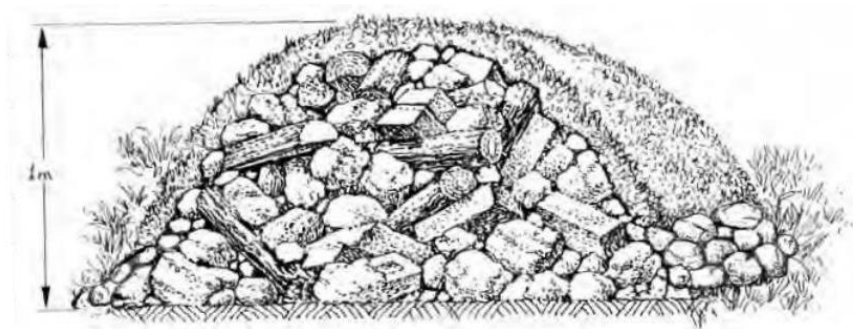
- **Základní vrstva:** Na dno položte větší kusy materiálu, jako jsou silné větve, kmeny stromů, větší kameny nebo cihly. Tato vrstva vytvoří základní strukturu s dostatkem skulin pro úkryt.
- **Střední vrstva:** Na základní vrstvu naskládejte menší větve, větvičky a listí. Tato směs poskytne další izolační vrstvu a zlepší mikroklima uvnitř zimoviště.
- **Horní vrstva:** Celou hromadu pokryjte jemnějšími materiály, jako jsou drobné větvičky, štěpka nebo listí, a nakonec zasypte zeminou nebo pokryjte travními dny. Tato vrstva zajistí izolaci před mrazem a stabilizuje teplotu uvnitř úkrytu.

3. Vstupy a ventilace:

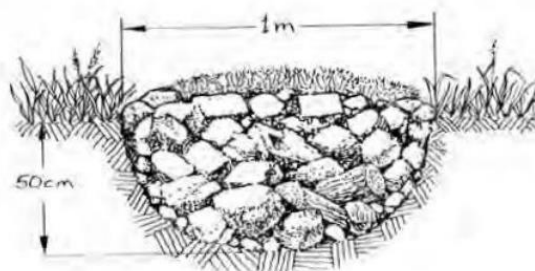
- Nezapomeňte ponechat několik vstupních otvorů, aby se plazi mohli snadno dostat dovnitř. Tyto otvory ponechte na různých místech zimoviště.

4. Údržba zimoviště:

- Pravidelně kontrolujte stav zimoviště, zejména po zimním období.
- Doplnujte izolační materiál podle potřeby, aby byla zachována jeho funkčnost.
- Vyvarujte se zásahům během zimy, aby nedošlo k rušení přezimujících živočichů.

Nadzemní zimoviště

Zahloubené zimoviště

Zdroj: Langton T.E.S., Beckett C.L., & Foster J.P. (2001): Great Crested Newt Conservation Handbook, Froglife, Halesworth

Doporučení

- Ideální je zimoviště kombinovat s dalšími biotopovými prvky, jako jsou suché kamenné zídky, haldy kamení, větví, suché trávy, tlejícího dřeva, vodní plochy, zimoviště, kompost aj.
- Zimoviště je vhodné opatřit informační tabulí.